

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

LEKCJE STACJONARNE

Renesans na Wawelu

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Pierwsza połowa XVI wieku to okres najważniejszych zmian dokonanych w architekturze wawelskiej rezydencji. Na podstawie renesansowych detali, motywów dekoracyjnych, wystroju wnętrz oraz wybranych dzieł uczestnicy zapoznają się z kulturą odrodzenia, z czasem i miejscem jej narodzin, ze szczególnym znaczeniem mecenatu ostatnich Jagiellonów w epoce, która w polskiej historii nazywana jest złotym wiekiem.

Słowa kluczowe: arkada, arras, Bartłomiej Berrecci, Franciszek Florentczyk, fryz, Hans Durer, humanizm, kaplica, kaseton, kolumnada, mistrz Benedykt, mecenat, portal, wykusz.

Podstawa programowa: historia: zakres podstawowy: XIV.3; XV.1; 2, 3; XIX. 1, 2, 4; XXI. 1, 2, zakres rozszerzony: XII. 4, 5, XV, XVI.2, 3, XIX. 1, 2, XXI. 1, 2, 3

Czas trwania lekcji: 90 min

Zajęcia odbywają się w wybranych salach wystaw *Wawel podziemny. Lapidarium, Reprezentacyjnych Komnat Królewskich, Prywatnych Apartamentów Królewskich*

Wawel – rezydencja władców Polski

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Wawelska rezydencja była miejscem ceremonii państwowych i dworskich oraz codziennego życia rodziny królewskiej. Na przykładzie wybranych zamkowych komnat uczestnikom zostaną przybliżone przeznaczenie i wystrój pałacowych wnętrz. Podczas zajęć omawiana będzie organizacja dworu królewskiego, jego ranga i znaczenie.

Słowa kluczowe: audiencja, arrasy, ceremonia, głowy wawelskie, Jagiellonowie, koronacja, marszałek koronny, podskarbi, postowie, rada królewska, wielkorządca.

Podstawa programowa historia: zakres podstawowy (XIII.2; XV.3; XVII.4; XXI.3; XXIII.3), zakres rozszerzony (XVII.4; XXI.3; XXIII.3)

Czas trwania lekcji: 60 min

Zajęcia odbywają się na w wybranych salach *Prywatnych Apartamentów Królewskich*, *Reprezentacyjnych Komnat Królewskich*

Przedromanizm i romanizm na Wawelu

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Uczestnicy zajęć, przemieszczając się pośród wczesnośredniowiecznych reliktyw, zapoznają się z jedną z najstarszych budowli sakralnych powstałych na przełomie X i XI wieku, z detalami architektonicznymi, makietami dawnej zabudowy oraz licznymi znaleziskami z wykopalisk na terenie Wawelu. Na ich przykładzie omawiane będą początki kamiennej zabudowy książęcej i królewskiej rezydencji do końca XII wieku.

Słowa kluczowe: absyda, ambit, bazylika, biforium, empora, fortyfikacje, gurt, katedra, kolumna, kronikarz, średniowiecze, palatium, Piastowie, plecionka, portal, rotunda, rozglifienie, sklepienie kolebkowe.

Podstawa programowa historia: zakres podstawowy (IX. 1,2,3; X.1,2,3,4; XIII. 3,4), zakres rozszerzony (IX.1,2,3,4; XIII.3)

Czas trwania lekcji: 60 min

Zajęcia odbywają się w wybranych salach wystawy *Wawel Zaginiony, kościoły św. Gereona*

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Od rycerza do husarza

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Stan rycerski rządził się własnym kodeksem postępowania, który określały ścisłe zasady, w tym zbrojne stawianie się na wezwanie króla. Obyczaje rycerskie rozkwitały na zamkach i dworach władców, stając się ważną częścią kultury średniowiecza. Podczas zajęć uczestnicy zostaną zaznajomieni z etapami edukacji rycerskiej, słynnymi rycerzami, wyposażeniem i uzbrojeniem oraz światem bitew, turniejów i rozrywek.

Słowa kluczowe: Zawisza Czarnym kopia, kusza, giermek, miecz, ostrogi, pasowanie, paż, przyłbica, rycerz, średniowiecze, szranki, turniej, zbroja.

Podstawa programowa: zakres podstawowy (XI.1; XIII.1,2), zakres rozszerzony (IX.2; X.3)

Czas trwania lekcji: 60 min.

Zajęcia odbywają się w wybranych salach wystaw *Zbrojownia, Skarbiec Koronny*

Trofea odsieczy wiedeńskiej

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

12 września 1683 roku sprzymierzone wojska chrześcijan pod wodzą króla Polski Jana III Sobieskiego oswoiły Wiedeń z oblężenia armii tureckiej. Wielkie zwycięstwo stanowiło bardzo ważne wydarzenie w dziejach Rzeczypospolitej i całej Europy. Głównym tematem lekcji jest opowieść o zachowanych trofeach wiedeńskich, przywiezionych przez polskiego monarchę i prezentowanych obecnie w Zamku Królewskim na Wawelu. Wśród nich szczególnie miejsce zajmują tureckie namioty, chorągwie oraz głownia tzw. szabli Kara Mustafy. Podczas zajęć uczestnicy będą mieli okazję poznać wyjątkową historię poszczególnych zabytków, a także odkryć piękno wschodniego rzemiosła artystycznego.

Słowa kluczowe: chorągwie, dary poświęcane, głownia tzw. szabli Kara Mustafy, husaria, Imperium Osmańskie, janczarzy, Ludwik XIV, namioty, papież Innocenty XI, płaszcz Kawalera Orderu Św. Ducha, odsiecz wiedeńska, Jan III Sobieski, sułtan Mehmed IV, wielki wezyr Kara Mustafa, trofea wiedeńskie.

Podstawa programowa historia: zakres podstawowy: (XXII. 2,3), zakres rozszerzony (XXII. 1)

Czas trwania lekcji: 90 minut

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Zajęcia odbywają się w wybranych salach wystaw *Sztuka Wschodu, Skarbiec Koronny*

Dary, trofea i utracone skarby (lekcja premium)

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Podczas zajęć klasa szkolna podzielona na mniejsze grupy wyruszy na samodzielne poszukiwanie osobistych pamiątek po królach, dyplomatycznych darów i cennych artefaktów ofiarowanych na Wawel przez rody magnackie. Uczestnicy dowiedzą się jaki wyjątkowy znak suwerenności państwowej zachował się do naszych czasów, który z polskich królów otrzymał najwięcej zaszczytnych wyróżnień, a także jakie cenne przedmioty dawnego Skarbcza Koronnego ocalały z grabieży wojsk pruskich w 1795 roku.

Słowa kluczowe: chorągiew nadworna, kapelusz i miecz poświęcany, kolczuga wg tradycji Władysława IV Wazy, kielich z fundacji Kazimierza Wielkiego, insygnia koronacyjne, trofeum, Szczerbiec, szachownica Zygmunta III Wazy.

Podstawa programowa: zakres podstawowy (IX.1; XII.1,3,5; XVIII.1; XIX.2; XXII.1,2,3,4), zakres rozszerzony (IX.3; XII.1,6; XX.2; XXII.1,2,3)

Czas trwania lekcji: 120 min

Zajęcia odbywają się w *Skarbcu Koronnym*

Wyprawa z królami po sławę (lekcja premium)

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Podczas zajęć klasa szkolna podzielona na mniejsze grupy wyruszy na samodzielne poszukiwanie śladów chwały polskiego oręża. Uczestnicy będą mogli zapoznać się z najważniejszymi militariami - świadkami królewskich triumfów, dowiedzą się w jaki sposób rozstawiano imię zwycięzcy w Europie oraz która z polskich formacji wojskowych budziła podziw cudzoziemców i obcych władców.

Słowa kluczowe: buława, Chocim, Grunwald, husaria, koncerz, kałkan, Jan Kazimierz Waza, Jan III Sobieski, proporzec, miecz ceremonialny, medal Virtuti Militari.

Czas trwania lekcji: 120 min

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Podstawa programowa: historia, zakres podstawowy: XII.5; XVIII.1; XXII.5., XXVI.4,5; XXVII.1, zakres rozszerzony: XII.1,5,6; XX.1,2; XXII.1,2,3; XXII.2; XXVI.3,4; XXVIII.2.

Zajęcia odbywają się w wybranych salach *Skarbiec Koronny, Zbrojownia*

Królewski sąd (lekcja premium)

Lekcja integracyjna polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Lekcja prowadzona od 5 maja 2024 r.

Lekcja została stworzona w oparciu o wydarzenia historyczne – turnieju na kopie do jakiego doszło między królewiczem Zygmuntem Augustem, a Ilią Ostrogskim, księciem wołyńskim na wawelskim dziedzińcu. Gracze wcielą się w uczestników fikcyjnego konfliktu. We wrześniu 1539 roku na Wawel przybywa Beata Kościelecka, wdowa po Ilii Ostrogskim. To tutaj, przed majestatem Zygmunta Starego ma rozstrzygnąć się ostateczny podział majątku jej zmarłego męża.

Jak się potoczą losy Beaty Kościeleckiej i jej nienarodzonego dziecka? Czy Zygmunt August przyzna się do winy? Jak na to wszystko zareaguje polski król? Odpowiedzi na te pytania będziemy szukać podczas gry.

Gra będzie okazją do integracji w grupie, pogłębienia umiejętności dyskusji, bronięcia własnego zdania i budowania argumentów.

Słowa kluczowe: Beata Kościelecka, spadek, szlachta, turniej, Ilii Ostrogski, Zygmunt II August, Zygmunt I Stary

Podstawa programowa: Historia: zakres podstawowy i rozszerzony: III.2, zakres podstawowy: XVIII.2; XIX.3, zakres rozszerzony: XVIII.4, Historia i teraźniejszość: III.2; I.13, Język polski: I.1, zakres podstawowy: III.1; IV.4; III.2; IV.2;

Czas trwania lekcji: 90–120 minut

Lekcja odbywa się w: środy w godzinach 9:00–13:00; piątki w godzinach 9:00–17:00.

Zajęcia odbywają się na wystawie Zbrojownia, na dziedzińcu arkadowym oraz Baszta Sandomierska przestrzeni przystosowanej do gry.

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Taki mi się snuje dramat

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Słowa kluczowe: *Akropolis*, artysta, dramat, Kraków, *Legenda*, scenografia, sztuka, *Bolesław Śmiały*, teatr, Stanisław Wyspiański, Wawel, *Wesele*.

Podczas lekcji muzealnej uczestnicy będą mogli zapoznać się z twórczością artystyczną Stanisława Wyspiańskiego. Obok malarstwa, rysunku, projektów witraży, nacisk zostanie położony przede wszystkim na jego twórczość literacką, a obok niej na działalność artysty związaną z teatrem. Uczniowie poznają zagadnienia związane z dramatami, takimi jak *Akropolis*, *Legenda*, *Wesele*, *Bolesław Śmiały*.

Podstawa programowa: zakres podstawowy, język polski: I 1. 1,3, 15; 2. 4, plastyka: I 1-6; III 3.

Czas trwania: 90 min

Zajęcia odbywają się w wybranych salach wystawy *Wawel Wyspiańskiego*

SPACERY SZLAKIEM WYSPIAŃSKIEGO

Wyspiański monumentalnie

„Wyspiański monumentalnie” przeprowadzi nas przez wybrane miejsca na wzgórzu wawelskim, kościół Franciszkanów oraz kościół Mariacki aż po Teatr Słowackiego. Będziemy szli śladem wielkich artystycznych wizji Wyspiańskiego, które miały zrewolucjonizować całe miasto.

Wyspiański prywatnie

„Wyspiański prywatnie” pokaże nam bardziej intymne oblicze artysty – poczynając od jego fascynacji Wawelem i dzieciństwa spędzonego u stóp wzgórza, przez miejsca jego nauki i spędzania wolnego czasu. Sprawdzimy również, co Wyspiański widział za oknem poszczególnych swoich mieszkań i pracowni.

Spacery polecane uczniom od 12. roku życia i dorosłym

Czas trwania: 90 minut

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Możliwość zamawiania: poniedziałek-sobota, godzina rozpoczęcia: 10:00-14:30

Miejsce rozpoczęcia: makieta wzgórza wawelskiego przy kasach biletowych

Cena dla grupy: 180 zł

LEKCJE PLENEROWE

Wawel przywłaszczony (lekcja premium)

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Już w październiku 1939 roku Niemcy przemianowali zamek na Wawelu na Krakauer Burg. Wzgórze wawelskie stało się siedzibą najwyższych władz Generalnego Gubernatorstwa i reprezentacyjnym miejscem mieszkalnym dla rządu na czele z generalnym gubernatorem Hansem Frankiem. Funkcje te wpłynęły na zmiany w zabudowie wzgórza, które wymagało dostosowania go do nowych potrzeb okupanta. Jakich dokonano zmian w architekturze i kto zamieszkał w poszczególnych historycznych budowlach? Które z obiektów powstałych w latach 1939-1944 stanowią trwałe elementy dzisiejszej zabudowy? Jakie wydarzenia kształtowały na Wawelu życie jego nowych mieszkańców oraz kto odegrał znaczącą rolę w ochronie zabytkowej materii wzgórza?

Słowa kluczowe: II wojna światowa, Kraków, Wawel, okupacja, Generalne Gubernatorstwo, architektura, Hans Frank, Adolf Szyszko-Bohusz.

Podstawa programowa: historia: XXXIII.1, 2; liceum/technikum, historia: XLVIII.2, 4.

Czas trwania: 120 min

Lekcja odbywa się: wtorki, godzina rozpoczęcia: 10:10

Lekcja odbywa się na trasie plenerowej: wzgórze wawelskie, wybrane sale *Skarbcza Koronnego, Zbrojowni, Reprezentacyjnych Komnat Królewskich*

Pamięć kamieni

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Lekcja poświęcona ogromnej pracy odnowy Zamku Królewskiego na Wawelu w trakcie rozbiorów oraz po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. W czasie zajęć uczniowie będą mieli okazję sami odkryć przemiany, jakie zaszły na Wawelu w wyniku odbudowy zniszczonego Zamku w ciągu ostatnich 100 lat.

Podstawa programowa: klasa VIII: IX (1), (1, 3), XXV (1), XXIX (1), XXIV (1), liceum/technikum: Zakres podstawowy: I (1-3), XXX (1), XXXI (1), XXXV (1-4), XXXVIII (1), XLIII (1).

Słowa kluczowe: Adolf Szyszko --Bohusz, cesarz Franciszek Józef, dziedzictwo, Hans Frank, Zygmunt Hendel, konserwacja, okupacja, odzyskanie niepodległości, Tomasz Pryliński, rozbiory, renowacja.

Czas trwania: 90 min

Lekcja odbywa się na trasie plenerowej na wzgórzu wawelskim i wybranych salach wystawy *Wawel Podziemny. Lapidarium*

Spacerem przez Odrodzenie

Lekcja polecana uczniom szkół ponadpodstawowych

Zamek Królewski na Wawelu i zabytki Krakowa podziwia każdego roku niezliczona liczba zwiedzających. Nas wcale to nie zaskakuje, ponieważ część pięknej zabudowy wzgórza i miasta powstała w epoce renesansu, zwanej także odrodzeniem i „złotym wiekiem”. Był to okres działalności genialnych architektów, rzeźbiarzy, poetów, mecenasów. Kim oni byli? Co po nich pozostało? Jak rozpoznać dzieła epoki renesansu? Zapraszamy na lekcję, podczas której wspólnie podążymy śladami renesansowego Wawelu, Krakowa i ich mieszkańców.

Słowa kluczowe: architektura, attyka, Bartłomiej Berrecci, człowiek renesansu, humanizm, Kaplica Zygmuntowska, Jagiellonowie, odrodzenie, renesans, złoty wiek, zamek, rzeźba.

Podstawa programowa: historia, zakres podstawowy: (XV.1,2,3; XVIII. 1,2,3,4; XIX.1,2,3,4; XXI. 1,2); plastyka, zakres podstawowy: (I. 1,2,3,4,5,6); Historia sztuki, zakres rozszerzony: (I. 1a; 2, 3, 4, 7, 8, 10; V. 4, 5)

Czas trwania lekcji: 90 min

Zajęcia odbywają się na trasie plenerowej: wzgórze wawelskie, ul. Kanonicza

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

LEKCJE ONLINE

1. Wątki biblijne na arrasach króla Zygmunta Augusta

Słowa kluczowe: arras, arka Noego, Biblia, bestiariusz, bratobójstwo, drzewo wiadomości dobrego i złego, gałązka oliwna, Księga Rodzaju, Abel, Kain, Noe, owoc zakazany, smok, pantera, Wieża Babel, tęcza, Zygmunt August.

Czas trwania: 45 min.

2. Renesans na Wawelu

Słowa kluczowe: arkada, arras, Bartłomiej Berrecci, Franciszek Florentczyk, fryz, humanizm, kaplica, kaseton, kolumnada, mecenat, odrodzenie, portal, renesans.

Czas trwania: 45 min.

3. Przedromanizm i romanizm na Wawelu

Słowa kluczowe: absyda, ambit, antropolog, archeolog, baszta, bazylika, biforium, empora, era, fortyfikacje, gurt, kapitel, katedra, kolumna, kronikarz, średniowiecze, palatium, Piastowie, plecionka, portal, rotunda, rozglifienie, sklepienie kolebkowe, trzon, wiek, wykopaliska.

Czas trwania: 45 min.

4. Gotyk na Wawelu

Słowa kluczowe: ambit, baszta obronna, gród, fortyfikacje, katedra, kaplica, Kazimierz Wielki, Kurza Stopka, Piastowie, Psalteria, przypora, sklepienie krzyżowo-żebrowe, tumba, transept, wieża Duńska, witraż, wimperga, wertykalizm, Wit Stwosz, zwornik.

Czas trwania: 45 min.

5. Pamiątki wawelskie po królu Janie III Sobieskim

Słowa kluczowe: chorągwie tureckie, głównia tzw. szabli Kara Mustafy, husaria, Maria Kazimiera, miecz i kapelusz poświęcane, namioty, odsiecz, płaszcz Kawalera Orderu Świętego Ducha, przedmurze chrześcijaństwa, Zulfikar.

Czas trwania: 45 min.

6. Dzieje wawelskich arrasów

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

Słowa kluczowe: arras, fundator, groteska, Jagiellonowie, kolekcja, monogram, osnowa, tapiseria, testament, wątek, warsztat tkacki, werdiura, Wielkie Księstwo Litewskie, złoty wiek, Zygmunt August.

Czas trwania: 45 min.

PROGRAM LEKCJI MUZEALNYCH DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

REZERWACJA I INFORMACJA

poniedziałek godz. 9:00-14:00, wtorek-niedziela godz. 9:00-16:00

tel.: 12 422 16 97

e-mail: rezerwacja@wawelzamek.pl

Rezerwując lekcje telefonicznie oraz mailowo należy podać poniższe informacje:

- datę i proponowaną godzinę rozpoczęcia lekcji
- temat lekcji
- nazwę i adres szkoły/przedszkola
- dla jakiej klasy rezerwowana jest lekcja
- liczba osób w grupie (uczniowie + opieka)
- imię i nazwisko osoby zamawiającej
- numer telefonu kontaktowego

LEKCJE MUZEALNE STACJONARNE I PLENEROWE

- czas trwania: 60–90 minut
- maksymalna liczba uczestników:
 - lekcja stacjonarna: 25 uczestników wraz z opiekunami
 - lekcja plenerowa: 30 uczestników wraz z opiekunamiwymóg: 1 opiekun na maksymalnie 10 uczestników; opiekunowie powyżej tej liczby wliczani są w liczbę uczestników i jest za nich pobierana opłata

LEKCJE MUZEALNE ONLINE (platforma Teams)

- czas trwania: 45 minut i 10 minut na kwestie techniczne
- maksymalna liczba uczestników: 30 osób

OPŁATY

Od 23 kwietnia 2024 r. do odwołania lekcje muzealne są bezpłatne